

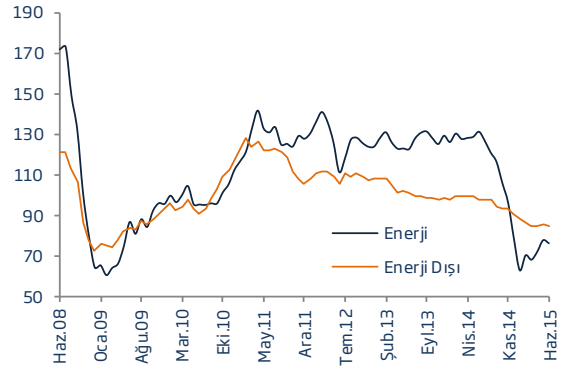
- Küresel ekonomik aktivitenin görece zayıf seyri, Yunanistan ve Çin ekonomileri kaynaklı riskler ve Fed'in 2015 sonuna doğru beklenen faiz artırım sürecine dair belirsizlikler finansal piyasalarda dalgalanma yaratırken, emtia fiyatlarında da düşüşe yol açtı.
- Emtia fiyatları genel endeksi Haziran'da aylık bazda %1,6, yıllık bazda %33,4 geriledi. Bu dönemde bir önceki aya göre enerji fiyatları %1,9, enerji dışı emtia fiyatları %1 düştü. Enerji dışı emtialar içinde tarım ve gübre fiyatlarında yukarı, metal fiyatlarında ise aşağı yönlü bir seyir izlendi.
- Çin'de ekonomik aktivitenin ve buna bağlı olarak emtiaya yönelik talebin yavaşlaması özellikle endüstriyel metal fiyatlarında hızlı bir düşüşe sebep oldu. Bunun yanı sıra doların uluslararası piyasadaki güçlü seyri de metal fiyatlarındaki gerilemeyi tetikledi.
- Tarım ürünleri içinde buğday, pirinç ve şeker fiyatları beklenenden iyi iklim koşulları paralelinde Haziran'da geriledi. Ayçiçek, soya ve zeytinyağı fiyatlarında ise yılın ikinci çeyreğinde istikrarlı bir yükseliş kaydedildi. Bu gelişmede üretimdeki azalmanın yanı sıra görece güçlü seyreden talep koşulları etkili oldu.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

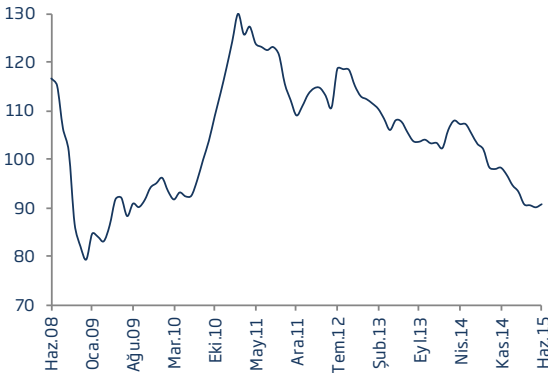
Emtia Fiyatları Genel Endeksi

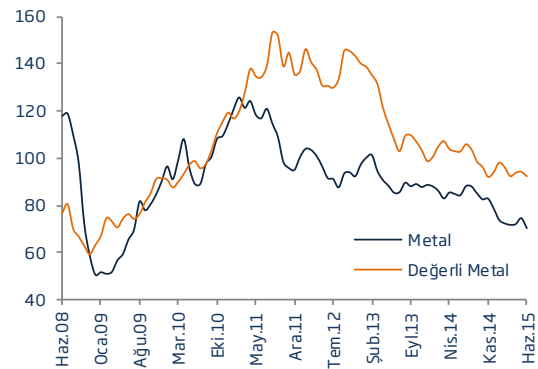
Enerji ve Enerji Dışı

Tarım *

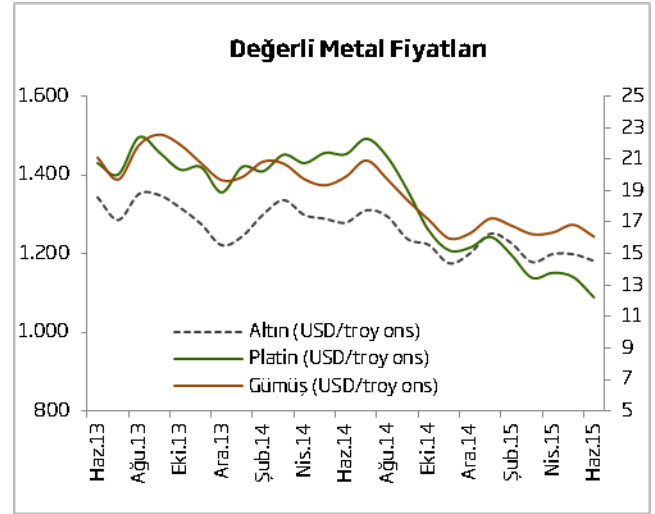
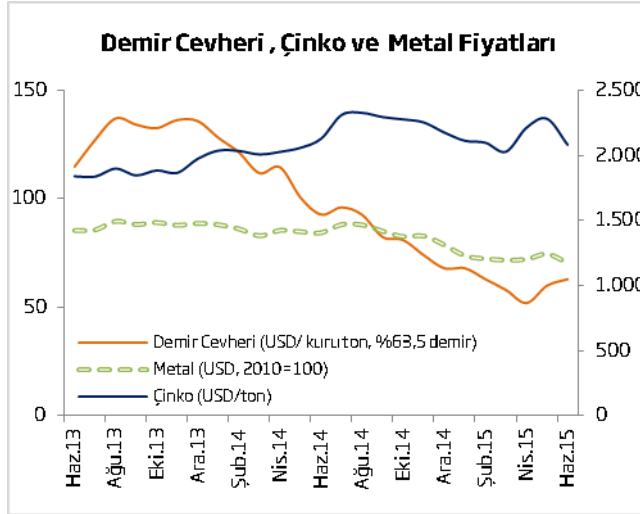
Metal *

* Enerji dışı endeksin alt endeksleri arasında yer almaktadır.

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

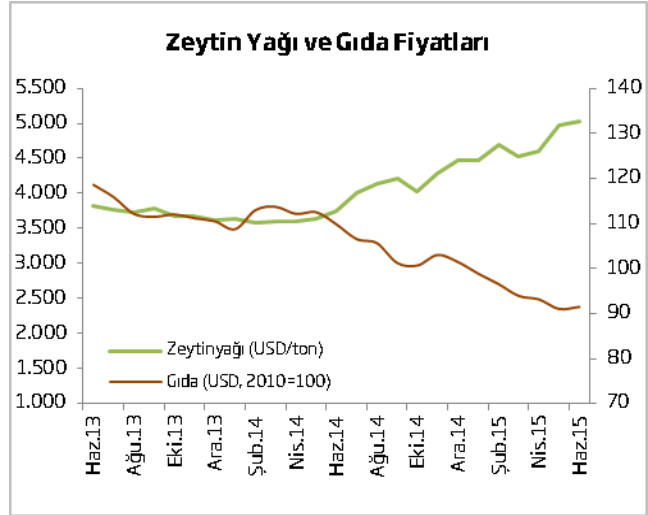
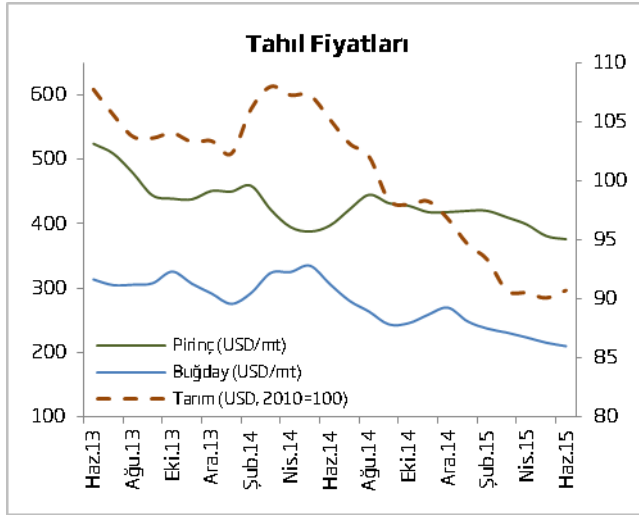
- **Ham petrol** fiyatları küresel ekonomik aktiviteye ilişkin aşağı yönlü riskler ve 2015'in ikinci yarısı için arz fazlası beklentileri paralelinde Haziran'da geriledi.
- Küresel piyasalarda yaşanan dalgalanma ve artan ekonomik risklere rağmen değerli metallere yönelik talep sınırlı kaldı. Haziran'da aylık bazda gerileyen **altın ve gümüş** fiyatları, yıllık bazda da negatif bölgede kalmaya devam etti.
- Çin ekonomisinde bir süredir izlenen yavaşlama işaretleri, talebin azalacağı beklentisiyle **endüstriyel metal fiyatları** üzerinde baskı oluşturmaya devam etti. Halihazırda gerileyen talebin etkisiyle stoklarda yaşanan artış, özellikle **çinko ve bakır** fiyatlarının aylık bazda sert bir şekilde gerilemesine neden oldu.
- Çin'in çelik endüstrisinde gözlenen aktivite kaybı paralelinde son 1 yıldır düşüş trendinde olan **demir cevheri** fiyatlarında ise Haziran'da artış görüldü. Aylık bazda tedrici artışlara rağmen, demir cevheri fiyatlarının orta vadede baskı altında kalmaya devam etmesi bekleniyor.
- **Kalay** fiyatları yıl başından bu yana görülen düşüş eğilimini Haziran'da da sürdürdü. Endonezya'da gerileyen üretim ile kalay stokları yaklaşık son 5 yılın en düşük seviyelerine geriledi. Ancak, önümüzdeki dönemde üretimin yeniden artacağı beklentileri fiyatlardaki olası bir yukarı yönlü hareketi dengeledi.

- Çin ve Avrupa'da otomotiv satışlarının beklenenin altında kalması sebebiyle **platin** aylık bazda fiyatı hızlı gerileyen metaller arasında yer aldı.
- **Kauçuk** fiyatları Hindistan'da sert bir şekilde gerileyen üretim sebebiyle Haziran'da bir önceki aya göre yükseldi. Diğer taraftan, dünyanın en büyük kauçuk tüketicisi olan Çin'de talebin azalması söz konusu yükselişin kalıcı olmayabileceğine işaret ediyor.
- Yıl başından bu yana ağırlıklı olarak gerileyen **gıda fiyatları endeksi** Haziran'da bir miktar arttı. Bu dönemde tahıl ve diğer gıdaların fiyatları gerilerken, katı ve sıvı yağ fiyatları yükseldi.
- **Şeker** fiyatları, iklim koşullarının beklenin aksine olumlu bir görünüm çizmesiyle Haziran'da geriledi. Bu gelişimde, Hindistan, Tayland ve en büyük üretici konumunda bulunan Brezilya'da şeker üretiminin tahminleri aşması etkili oldu.

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Olumlu iklim koşulları ve ABD’de yükselen hasat, **buğday** fiyatlarının aylık bazda gerilemesini sağladı. **Pirinç** fiyatları da yüksek stok ve üretimin baskısıyla gerilemeye devam etti. Aylık bazda kısmen yükselen **mısır** fiyatlarının da uzun dönemli düşüş trendini üretimde artış beklentisiyle devam ettireceği düşünülüyor.
- **Kakao** fiyatları, Gana’da azalan üretim ve kuraklık endişelerinin etkisiyle Haziran’da aylık bazda hızlı yükselen emtiadan biri oldu.
- Ekim 2014’ten bu yana aylık bazda düşüş trendini sürdüren ancak Haziran’da bir miktar yükselen **kahve** fiyatlarının, geldiği mevcut seviyelerden kademeli olarak toparlanmaya başlaması bekleniyor.
- **Ayçiçek, soya ve zeytinyağı** fiyatları, azalan üretim ve güçlü talep sayesinde yükselişini sürdürdü.
- **Soya fasulyesi** fiyatlarında düşüş baskısının bir süre daha devam edeceği öngörülüyor.
- **Süt ürünleri** fiyatları, ithalat kotaları vb. uygulamalar da dahil olmak üzere talebe ilişkin belirsizlikler ve artan stoklar nedeniyle Haziran’da bir önceki aya göre geriledi.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Çin ve Yunanistan ekonomilerine ilişkin gelişmelerle gündeme gelen risklerin, emtia fiyatları üzerinde oluşturduğu baskının bir süre daha devam etmesi bekleniyor. Çin'de ekonomiyi destekleme yönünde alınan önlemlerin etkisinin zamanla görülmesi ve yeni önlemlerin devreye alınması halinde, söz konusu baskının bir miktar azalabileceği düşünülüyor. Öte yandan, Yunanistan ile ilgili sorunların çözüme doğru ilerlemesi de olumlu beklentileri artırıyor. Ancak, kaydedilen tüm ilerlemeye karşın, ortaya konulan programın ve Yunanistan ile kreditorler arasındaki işbirliğinin sürdürülebilirliğine dair soru işaretleri devam ediyor.
- Dünyanın en büyük 4. ham petrol rezervine sahip olan İran ile altı büyük Batılı devlet arasında devam eden müzakereler anlaşma ile sonuçlandı. Bu kapsamda, İran'ın nükleer faaliyetlerini kısıtlaması karşılığında ülkeye uygulanan yaptırımların azaltılması kararlaştırıldı. Anlaşmanın sonucu olarak, İran'ın önümüzdeki dönemde petrol ihracatının ve dolayısıyla da küresel petrol arzının artması bekleniyor. Bu durum, petrol fiyatları üzerinde düşüş baskısı yaratıyor. Diğer taraftan, yaptırımların kaldırılmasının ve ihracat artışının 2015 yıl sonundan önce gerçekleşmeyeceği öngörülerini ile fiyatlar üzerinde beklenen etkinin kademeli olarak görüleceği tahmin ediliyor.

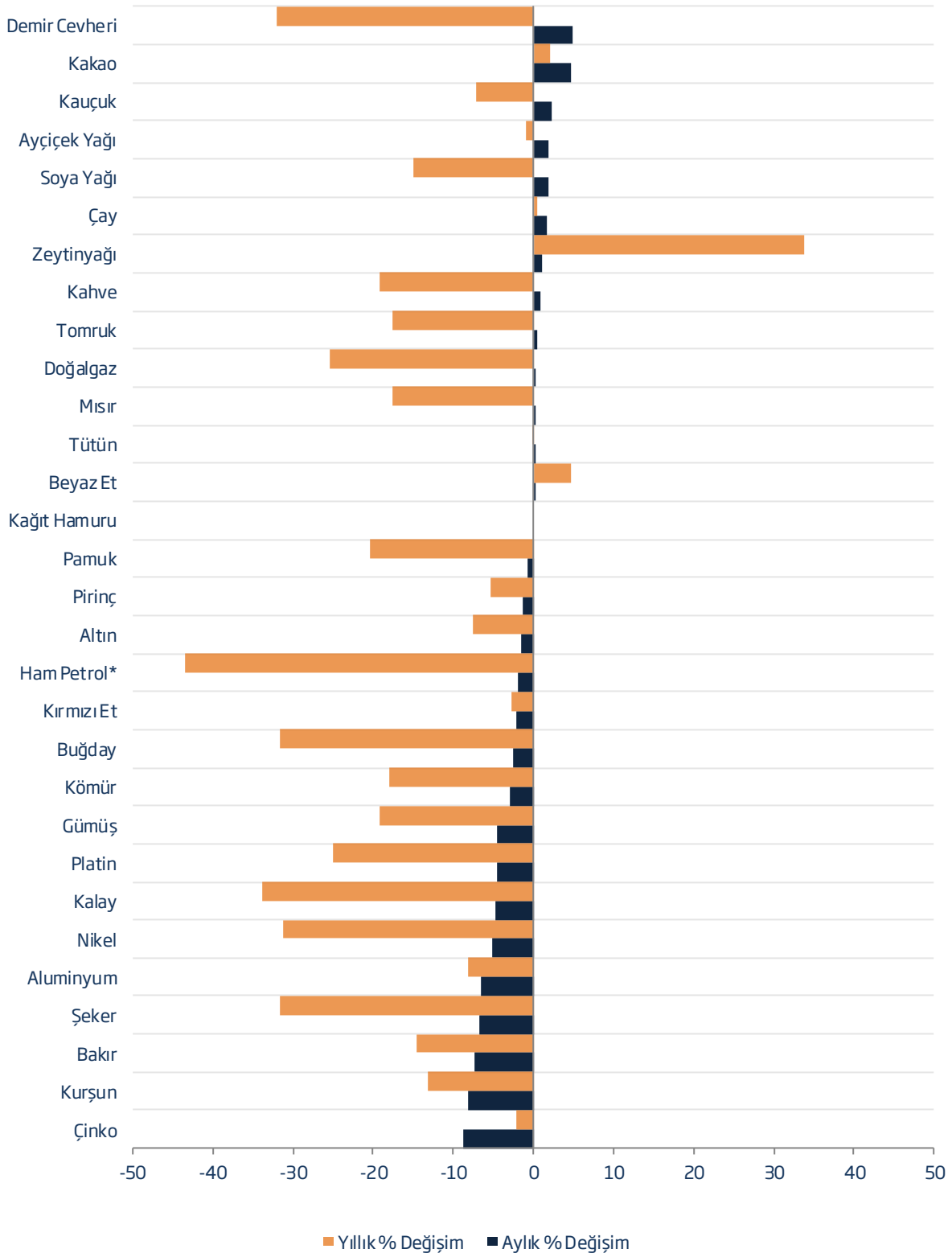
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin			
		2000	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2020
Enerji									
Ham Petrol*	USD/varil	28	105	104	96	53	57	61	74
Kömür	USD/ton	26	96	85	70	62	64	67	75
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	12	12	10	9	9	9	9
Tarım									
Kakao	USD/kg	0,9	2,4	2,4	3,1	2,9	2,8	2,7	2,5
Kahve	USD/kg	1,9	4,1	3,1	4,4	3,8	3,8	3,7	3,7
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,9	2,7	2,7	2,7	2,8	2,9
Soya Yağı	USD/ton	338	1.226	1.057	909	780	800	820	883
Mısır	USD/ton	89	298	259	193	180	184	187	199
Pirinç	USD/ton	202	563	506	423	415	411	408	397
Buğday	USD/ton	114	313	312	285	240	243	247	257
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,1	4,1	5,0	4,7	4,7	4,6	4,4
Beyaz Et	USD/kg	1,3	2,1	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2
Şeker	USD/kg	0,2	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
Tomruk	USD/metre küp	275	451	464	465	400	411	423	460
Pamuk	USD/kg	1,3	2,0	2,0	1,8	1,6	1,7	1,7	1,9
Kauçuk	USD/kg	0,7	3,4	2,8	2,0	1,7	1,8	1,9	2,1
Tütün	USD/ton	2.976	4.302	4.589	4.999	4.800	4.747	4.696	4.543
Metal									
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.023	1.847	1.867	1.850	1.878	1.906	1.994
Bakır	USD/ton	1.813	7.962	7.332	6.863	5.900	5.984	6.070	6.334
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	128	135	97	63	67	70	83
Kurşun	USD/ton	454	2.065	2.140	2.095	1.800	1.853	1.907	2.078
Nikel	USD/ton	8.638	17.548	15.032	16.893	14.200	14.541	14.890	15.987
Kalay	USD/ton	5.436	21.126	22.283	21.899	18.400	18.815	19.240	20.572
Çinko	USD/ton	1.128	1.950	1.910	2.161	2.010	2.054	2.100	2.242
Altın	USD/troy ons	279	1.670	1.411	1.266	1.240	1.225	1.211	1.168
Gümüş	USD/troy ons	5	31	24	19	18	18	18	19
Platin	USD/troy ons	545	1.551	1.487	1.384	1.200	1.200	1.200	1.200

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

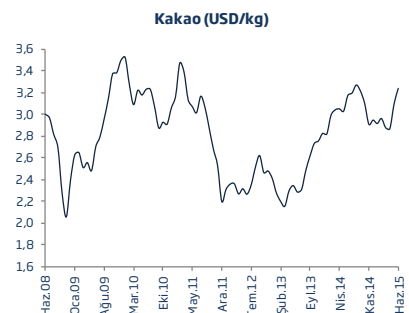
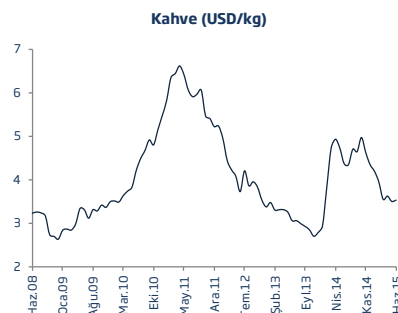
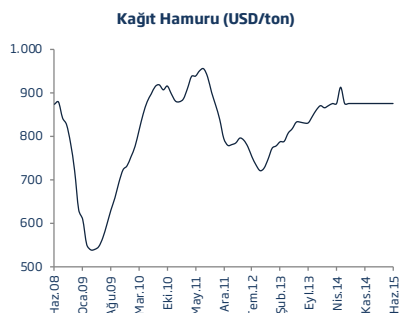
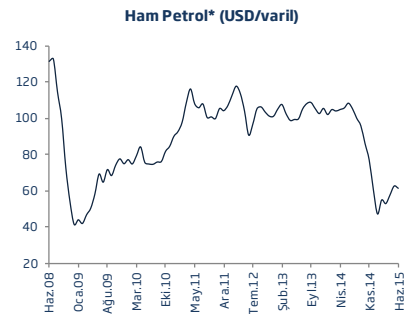
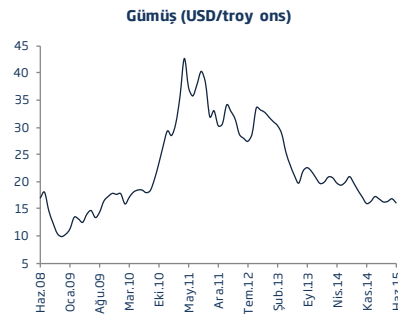
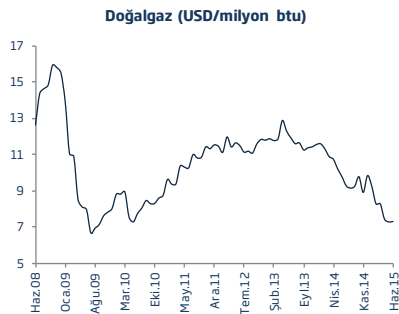
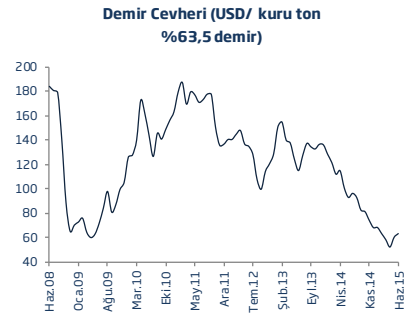
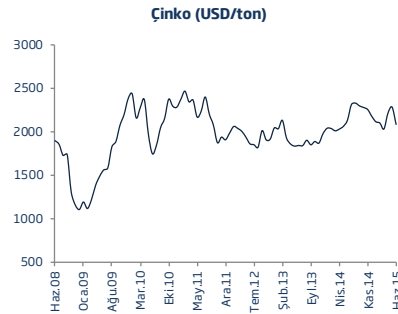
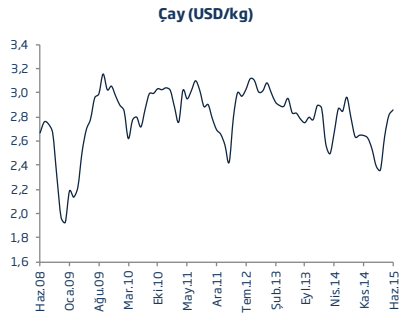
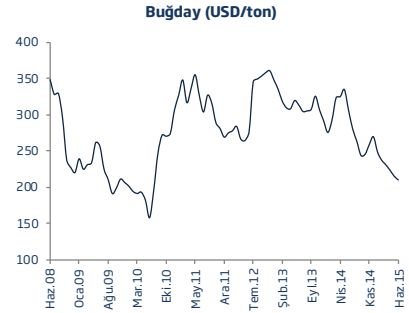
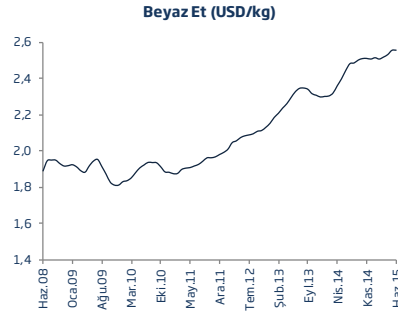
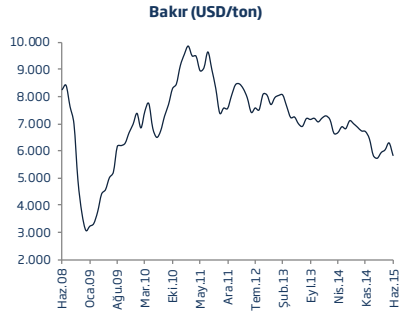
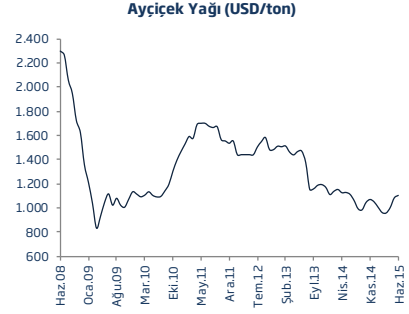
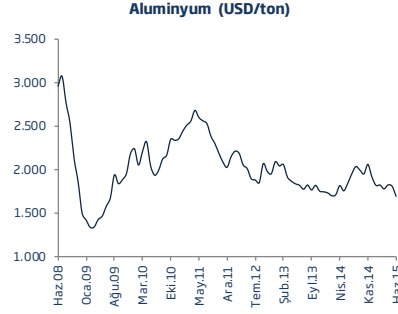
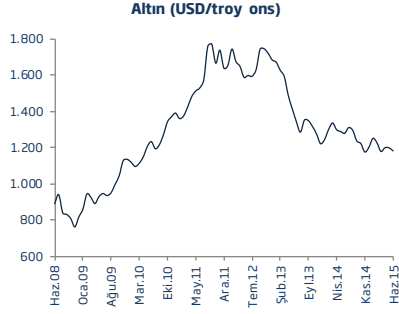
* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Haziran 2015)

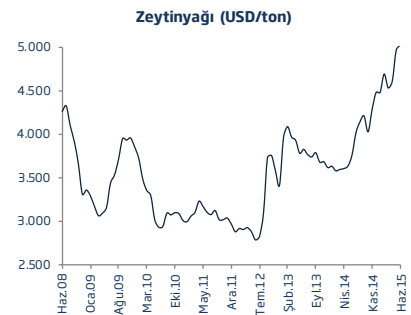
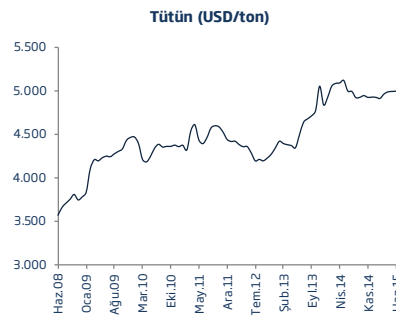
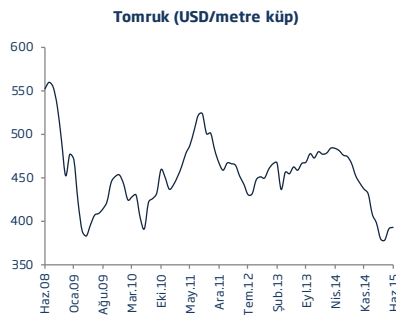
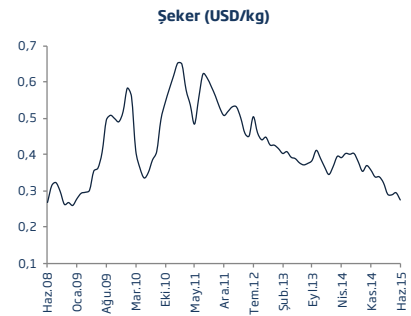
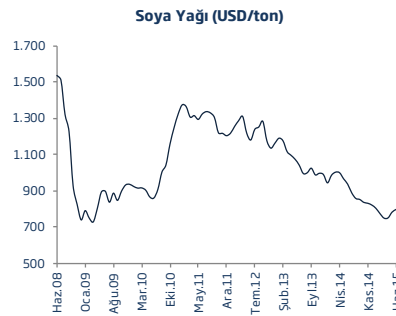
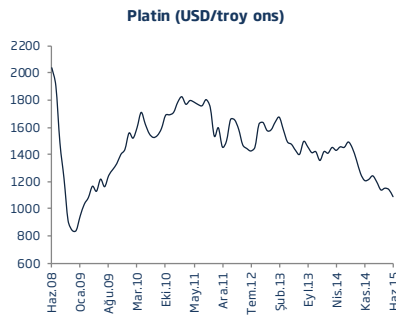
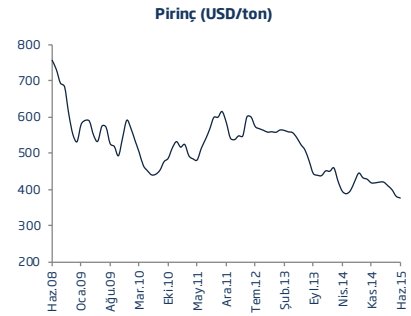
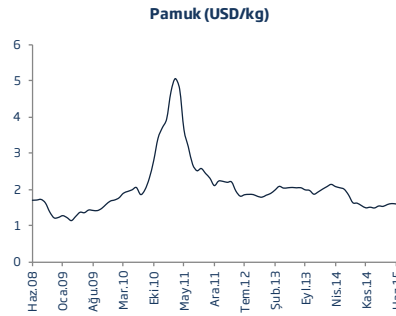
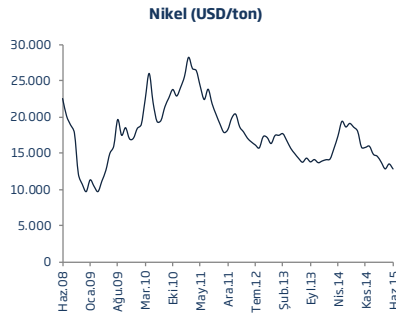
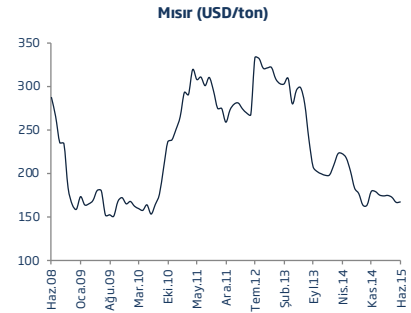
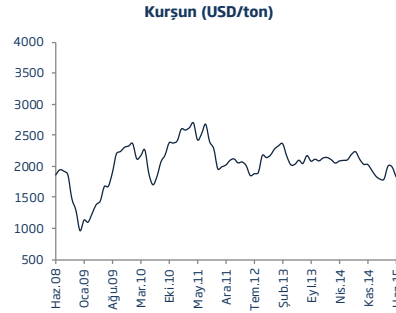
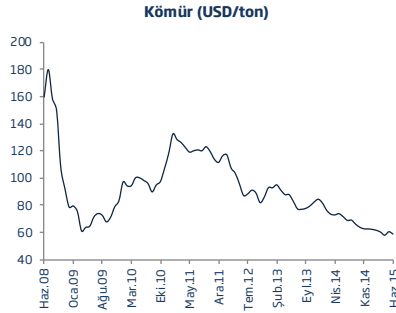
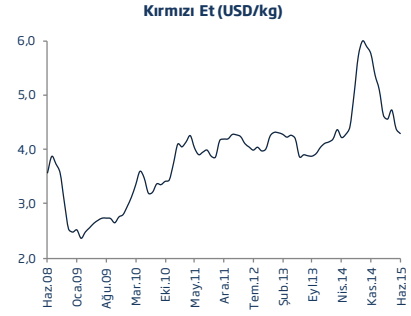
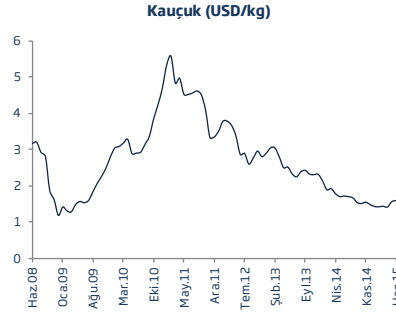
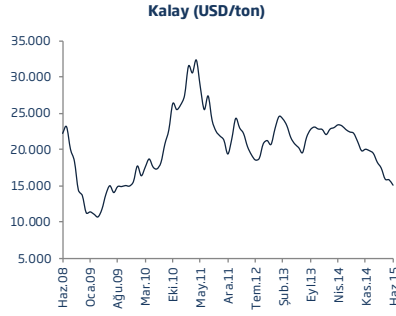
* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - I

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Rapordaki tablo ve grafiklerde IMF ve Dünya Bankası'nın verileri kullanılmıştır.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman

goksun.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yardımcısı

erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.